

•Løgtingið lóggávvald
Føroyingar eiga at vera við í samráðingunum, ið avgera Føroya stæðu í samvinnuni við onnur lond.

2) At hava skeytað danska rikiskassanum okkara ágóða hjá Bretum aftaná kríggið fyri sedlar hjá amtmanninum — sagt soleiðis sum hesir sedlar ikki hava so trætt virði sum ein soppur.

Aftur ein *svært* politisk ósannindi.

Fólkaflokksmannaøði eftir hesum sedlum prógvar, at hetta er ein ljót ósannindi. Allir finasmenn — teir tróta ikki hjá fólkaflokkinum — vita,

at til trygging fyri hvørja sedlamongd uppá 20,22 kr. er lagt eitt bretskt pund í bretska banka.

Øll tey pund, sum ein hevur tjent, síðan kríggið, og sum ein hevur fingið sedlar fyri, kann ein tí fáa aftur fyri somu nøgd av sedlum.

Og viðv. peningagerð og umseting hjá valutamiðstøðuni stendur í sjálvari sedlagerðarlógini, at allur ágóði skal nýtast til føroyskt endamál.

Tað er soleiðis við lóg sett:

Ikki eitt oyra av hesum peningi skal fara í danska rikiskassan.

3) At hava sett stongil á fyri Amerikuhandilin.

Tríðja politiska villan.

Javnaðarmenn vóru fyrstir á tingi, sum bóru fram uppskot um at keypa 1500 tonsa skip til Amerikusingling.

Men tá vóru peningaviðurskiptini soleiðis, at tingið, kundi ikki fáa eitt einasta oyra, heldur ikki frá okkara føroysku bankum.

Javnaðarmenn vóru við til at royna at fáa skip við kornfarmi frá Ameriku. Men eisini tað mis-eydnaðist.

So settu javnaðarmenn fram uppskot at »rekvirera« tey skip ið »fólkaflokksmatadorarnir« ikki ikki vildu læna Føroyum. Men tað vildu meirlutin — 15-manna-veldi — ikki.

Ídnastir í mótsøðuni vóru fólkaflokksmenninir Jóanes Patursson og Ellefsen.

4) At hava lagt ræði yvir Føroya jørð í hendurnar á fremmandalandi.

Hetta er tungt at hoyra av flokki við Jóanes bónda Paturssyni sum formanni!

Hvussu hevur Jóanes bóndi ikki sviskið Føroyar í jarðspurningum.

Stutt aftaná at javnaðarmenn vóru komnir á ting, settu »teir fram uppskot til avgerðar um, at øll kongs- og prestajørð í

Føroyum skuldi fara undir tingsins vald.

Men tá hendi tað, sum Jóanes bóndi og hansara menn aldri kunnu vaska av sær sum sjálvstýrsmenn:

Jóanes bóndi og ein meirluti av sjálvstýrinum vildu ikki greiða atkvøðu fyri hesum uppskoti.

Hitt reinasta nationala uppskot, ið nakrantíð hevur verið frammi í Føroyum.

Men ikki úti við hesum: Komin á Danating bardist Jóanes sum úlvur fyri at fáa kongsjørðina og prestjødina alla sum hon var til privata ogn. Hvussu hevði tá verið at fingið traðir, um tað hevði eydnast honum?

Og so at enda — tá ið prestagóðsið og kongsgóðsið við jarðumskipanini skuldi farða í ein serligan føroyskan grunn og verða stýrt av trimum Føroyingum, tveimum valdum av lögtinginum og einum av rikisstjórnini, feyk Jóanes bóndi sum ein fírákundi um landið og ræddi hvønn bónda og jarðaeigara, smáar og stórar sum stórar, frá sans og samling, fyri at forða, at jarðastýrið varð tikið frá fútanum og, amtmanninum og lagt yvir til Føroyingar.

Beiskur sannleiki í hesum døgum at fáa í eyguni hjá fólkaflokksmonnunum.

5) At trýsta keypievni niður hjá Føroyingum, fiskimonnum og arbeiðsmonnum.

Hin fimta greffliga politiska ósannindin.

Eingin javnaðarmaður hevur nakrantíð sagt eitt einasta orð um at trýsta keypievni. Tverturimóti, javnaðarmenn hava lagt alla orkuna á at hevja keypievni hjá fiskimanninum og arbeiðsmanninum. Javnaðarmenn vóru teir sum spentu á:

við lóg at forða fyri, at nøkur grundløn fór niður — tað eydnaðist,

við lóg, at veita arbeiðsmonnum, fulla dýrtíðarviðbót — tað eydnaðist við,

við lóg at veita fiskimanninum eina minstufortjenastu og rætt til at fáa lön sambært rentabilitetin og at fáa viðurgjald fyri kriggs-vandaumstøðurnar — tað eydnaðist eisini,

við lóg at forða monnum at seta órimiliga nógv uppá verurnar lógið kom, men tessverri er hon minni enn so hildin, og fólkið hevur ligið sárt undir hesum ólaga.

Ein hevur kortini vunnið óført — tað er vinnuflokkurin:

TRÆLAST

I. Anledning af de nye Bestemmelser for Salg af Trælast anmoder vi herved vore ærære Kunder, som har indleveret deres Ordre hos os, om selv at indsende Ansøgning til Valuta-Centralen.

As. Balslev & Co.

Sum tøkk fyri sitt ágrýtna og harða stríð fyri at forða øllum hesum lógum, sum máttu koma at minka um ágóðan hjá teim stóru grossistum, stórkeypmonnum og pengamonnum í síni heild, hevur hann fingið teir allar í sin part, fingið teir ikki bara sum

»stemmarar« og partamenn, men sum stríðsmenn, ið eru fúsir at offra tíð og stóran pening fyri at knasa javnaðarmenn, vitandi væl, at eydnaðst tað, er slagðið vunnið, og teir verða tá at kunna liva og lást, speklara og tjenað akkurat sum teimum lystir.

Fiskimenn!

Hvi eiga tit í dag ikki tykkara egnu skip, krambúðir og virkishús? Hvat hava tit ikki mist við at lurta eftir afturhaldsmonnum heldur enn allir sum ein møður at fylgja Hans Havstreym?

Mangir av tykkum minnst óivað Hans Havstreym sála, sum var formaður fyri Føroya Fiskimannafelag — tí verri eitt stutt tíðarskeið, og tessvegna fekk hann ikki gjøgnumført ætlan sína at fiskimenn sjálvir skuldu koma at eiga skipini, teir váðaðu lívið við, sjálvir koma at byggja sær virkishús á landi og sjálvir tilvirka og selja sína veiðu. Um alt hetta skrivaði hann í »Føroya Social Demokrati«. Hann visti á, hvussu fiskimenn ikki bert sjálvir áttu at flyta sín fisk út av Føroyum, men teir áttu eisini at flyta sínar forbrúksvørur inn til Føroyar. Fiskimannsins útflytingar og innflytingarfelag skuldi gerast limur av internationalum — all-heimis — cooperativum fyritekum við miðstøðum í teim stóru plássunum. Hadani skuldu greinir ganga til hvørja bygd í Føroyum.

Tíverri vóru tað bert fáir fiskimenn í Føroyum, sum tá skiltu tað, ið harra Hans Havstreym førði fram, og tí var úrslitið tað, at Havstreym fall við valið til lögtingið. Harmiligt at so skuldi verða. Øðrvisi hevði verið vordíð í dag. Havstreym fór at fiska og druknaði saman við fleiri starvsbrøðrum sínum.

Hr. Hans Havstreym sáli var føddur og uppvaksin í Gøtu, og har hevði hann gingið í skúla hjá harra S. P. úr Konoy, lærara, sum fyrstur var formaður fyri Føroya

Fiskimannafelag, og sum saman við hr. háskulalærara Rasmus Rasmussen, í Havn, útgav blaðið »F.F.«, har mangar góðar hugsjónir komu fram í ljósið. Tíverri hevði blaðið so fáar haldar, at tað mátti fella burtur aftur, meðan pengamannabláðini fingi meira vind í seglini við tí stuðuli, sum ríkismenn veita teimum.

Harra Hans Havstreym, fall við lögtingsval, og harrarnir S. P. úr Konoy og Rasmus Rasmussen hava givið seg burtur úr politikki. Hesir báðir socialhugsandi og høgt mentaðu mettu litlum ella ongum forståls millum slitfólkið her á landi. So stutt vóru Føroyingar komnir tá!

Fyri nøkrum árum síðan stillaði harra S. P. úr Konoy seg upp til valið av einum fólkatingsmanni fyri Føroyar. Javnaðarmenn og sjálvstýrsmenn vóru stillarar, tí Konoy var ein góður sjálvstýrsmáður, samstundis sum hann vildi smámanninum væl.

Men hvat hendi? Konoy fall við valið, tí ríkismenn og afturhaldið innan fyri sjálvstýrið vildu ikki velja hr. Konoy.

Teir valdu heldur sambandsmannin!!!

Hesir somu valdu í ár Thorstein Petersen og nú rópa teir okkum sambandsmenn.

Fiskimenn.

Ansíð tykkum á Bartalsmessu.